

# PRZEGŁĄD BIBLIOGRAFICZNY

**BUDOWNICTWA OKRĘTOWEGO I MORSKIEGO ORAZ EKONOMIKI TRANSPORTU MORSKIEGO**  
OPRACOWANY PRZEZ OŚRODEK DOKUMENTACJI MORSKIEGO INSTYTUTU TECHNICZNEGO  
DODATEK DO MIESIĘCZNIKA „TECHNIKA I GOSPODARKA MORSKA”

Rok III

Gdańsk – Lipiec 1952 r.

Nr 7

Gwiazdką obok porządkowych liczb artykułów oznaczone są publikacje, znajdujące się w bibliotece Morskiego Instytutu Technicznego; dwiema gwiazdkami — tłumaczenia publikacji, wykonane przez MIT.

## BUDOWNICTWO OKRĘTOWE I PORTOWE

### DZIAŁ ŻEGLUGI

Przemysł okrętowy, pomocniczy i rozbudowa stoczni.

375\* 629.123 IM-7.52

Krause A.: Projektowanie pełnomorskich statków handlowych. „Entwerfen von Hochsee-Handelsschiffen”. Schiffbautechnik, Berlin, mies., t. 1, Nr 1, 2, lip., sierp. 51, s. 6, 53, A 4, 9,5 str., 2 rys., 2 wykr., 7 tab., 19 poz. bibl. — Omówienie poszczególnych etapów projektowania z uwzględnieniem najnowszych danych. Uwagi wstępne. Wymagania armatora. Lista danych statku. Wybór głównych wielkości statku. Czynniki ekonomiczne. Linie teoretyczne. Obliczanie ciężarów statku (tablice pomocnicze). Inne zagadnienia projektowania.

376\* 629.128:669.71 IM-7.52

Muckle W.: Aluminium w konstrukcjach okrętowych. „Aluminium in ship structures”. Shipbuild. Shipp. Rec., London, tyg., t. 78, Nr 25, grud. 51, s. 782, A 4, 1 str., 2 wykr. — Wyciąg z referatu o badaniach nad zastosowaniem aluminium. Rozważania ekonomiczne — zwiększenie nośności, zmniejszenie mocy maszyn.

377\* 629.128:669.71 IM-7.52

Corlett E.C.B.: Aluminium w budownictwie okrętowym. „Aluminium in shipbuilding”. Shipp. World, London, tyg., t. 126, Nr 3062, marz. 52, s. 231, A 4, 5,5 str., 17 tab. — Słupy stosowane w budownictwie okrętowym. Tablice profili aluminium. Wymiary niektórych wiązań okrętowych w wykonaniu aluminium. Metody nitowania i spawania. Obliczenia wytrzymałościowe konstrukcji aluminium.

378\* 669—439.2:669.715:629.128 IM-7.52

Bailey I. C., Redshaw S. C.: Nitowanie stopów aluminium. „Riveting aluminium alloys”. Shipp. World, London, tyg., t. 126, Nr 3058, luty 52, s. 158, A 4, 2 str., 2 tab. — Wymagania wytrzymałościowe nitów aluminium (tabela). Zestawienie ciśnień potrzebnych do nitowania hydraulicznego (tabela). Nitowanie pneumatyczne. Wykonanie połączeń nitowanych, podziałka, stosunek średnicy nitu do grubości blachy itp.

379\* 669.018.62:669.715:629.128 IM-52

Holdercroft P. T., Hull W. G., Taylor H. G.: Spawanie stopów aluminium. „Welding aluminium alloys”. Shipp. World, London, tyg., t. 126, Nr 3053, stycz. 52, A 4, 3 str., 1 rys. — Streszczenie wyników ostatnich badań nad spawaniem grubych blach. Zależność metody spawania od rodzaju stopu. Wpływ szybkości spawania na jakość spoiny. Opis różnych metod spawania. Schemat urządzenia do spawania metodą „Airconatic” (spawanie łukiem w atmosferze argonu, przy użyciu materiału dodatkowego w postaci drutu).

### Typy i eksploatacja techniczna okrętów

380\* 629.12—476:621.335—833.6 IM-7.52

Schröder P.: „Lotse IV” z napędem diesel-elektrycznym. „Lotse IV” mit dieelektischem Antrieb”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 4, stycz. 52, s. 178, A 4, 3,5 str., 3 fot.,

3 rys. 2 wykr. — Statek pilotowy dla portu w Hamburgu. Długość  $L_{pp}$  = 17,8 m, zanurzenie  $T$  = 2,4 m, wyporność 71,8 t., moc maszyn 200 KM, szybkość 10 węzłów. 2 silniki spalinowe 4-suwowe po 138 KMe. Opis instalacji maszynowej, plan generalny.

381\* 629.124.24:629.129.2 IM-7.52

Börnsen: Nowoczesne holowniki pełnomorskie i ratownicze. „Moderne Hochsee- und Bergungsschlepper”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 11, marz. 52, s. 375, A 4, 1 str., 2 fot. — Tendencje rozwoju napędu holowników. Napęd diesel-elektryczny i jego zalety.

### Budowa okrętów, maszyn i wyposażenia

382\* 621.436:621.38:629.12 IM-7.52

Jackson: Systemy wtrysku paliwa dla dużych silników. „Fuel injection systems for large engines”. Mot. Ship, London, mies., t. 32, Nr 384, marz. 52, s. 500, A 4, 4 str., 3 fot., 12 rys., 1 wykr., 1 tab. — Opis działania i konstrukcja różnych systemów wtrysku paliwa. System dla paliw ciężkich (kotłowych).

383\* 621.1:621.123:629.12 IM-7.52

Schepler H.: Wysokoprężne instalacje turbinowe dla statków morskich zbudowane w Niemczech. „In Deutschland gebaute Hochdruck-Turbinenanlagen für Seeschiffe”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 1/2, stycz. 52, s. 88, A 4, 2 str., 3 rys. — Parametry pary turbin okrętowych budowanych w Niemczech. Konstrukcyjne formy przekładni. Projekt instalacji turbinowej o mocy 16000 KM i zużyciu paliwa 223 g/KMh. Parametry pary 100° atm, 443° C. Przegrzewanie międzystopniowe pomiędzy turbiną wysokiego i niskiego ciśnienia.

384\* 629.12.037.1 IM-7.52

Okna i śruby okrętowe. „Ships' propellers and windows”. Shipbuilder, London, mies., t. 59, Nr 521, luty 52, s. 118, B 5, 5 str., 11 fot. — Rozwój odlewni Bull's Metal. Produkcja śrub i dużych elementów kutych do 18 t. Procedura projektowania śrub. Opis formowania, odlewania i obróbki. Specjalna produkcja wodoszczelnych okien. Dobór szkła.

385\* 629.12.037 IM-7.52

Nowa śruba o zmiennym skoku. „A new variable pitch propeller”. Shipbuild. Shipp. Rec., London, tyg., t. 79, Nr 4, stycz. 52, s. 105, A 4, 1,5 str., 1 fot., 1 rys. — Opis serii mechanizmów nastawczych f-my Slack Parr. Moce od 30 do 200 KM. Specjalnie dla jednostek rybackich i małych holowników. Zastosowanie przekładni obrotów. Nastawianie ręczne.

386\* 629.122.4:669.7.0 IM-7.52

Lichtuga z metalu lekkiego „Leichter aus Leichtmetall”. Schiff u. Hafen, Hamburg, mies., t. 3, Nr 4, kw. 51, s. 129, A 4, 0,5 str. 1 fot. — Budowa seryjna wg przepisów Lloyd'a — trzy typy. Oszczędność na ciężarze w stosunku do stali — 50%. Koszty budowy wyższe o 54%. Niskie koszty konserwacji.

Church J. E.: **Udoskonalone pomieszczenia załogi oceanicznego statku towarowego.** „Improved crew accommodation for ocean-going cargo vessels”. Shipbuild. Shipp. Rec., London, tyg., t. 69, Nr 11, marz. 47, s. 307, A 4, 2 str., 9 rys. — Omówienie zasad projektowania pomieszczeń mieszkalnych na przykładzie statku „St. Essylt”. Kabiny 1-osobowe Pomieszczenia socjalne. Kabiny oficerów i kapitana. Kształt nadbudówki.

388

629.12.037.5:668

IM-7.52

Bokma: **Guma jako materiał łożyskowy.** „Gummi als Lagermaterial”. Schiffbautechnik, Berlin, mies., t. 1, Nr 6, grud. 51, s. 175, A 4, 3 str., 4 fot., 5 wykr., 4 poz. bibl. — Porównanie łożyska gumowego ze zwykłym i jego zalety. Rozwiązanie konstrukcyjne i zastosowanie łożysk gumowych na statkach.

## DZIAŁ PORTÓW

### Hydro-, meteor-, geologia morza i mechanika gruntów

389\*

624.152.612.3:627.24

IM-7.52

Skoraszewski W.: **Nowoczesne metody techniczne wzmacniania i uszczelniania gruntów nawodnionych w ZSRR.** Gosp. Wodna, Warszawa, mies., Nr 1, stycz. 52, s. 23, A 4, 5 str., 2 rys., 1 wykr., 3 tab., 13 poz. bibl. — Omówienie metod stosowanych w praktyce ZSRR dla wzmacniania i odwadniania gruntów, ze sposobami najnowocześniejszymi włącznie, jak np. metoda elektrochemiczna. Podano tablice, pozwalające na orientacyjny wybór metody wzmacniania czy też uszczelniania na podstawie współczynnika filtracji lub też wodochłonności właściwej danego gruntu.

390\*

624.131.2:627.222.21

IM-7.52

Uppal H. L. dr., Gajinder Singh: **Siltometr powietrzny Uppala.** „Siltometre à air d'Uppal”. Houille blanche, Grenoble, dwumies., t. 6, Nr 6, list.-grud. 51, s. 859, A 4, 3 str., 1 fot., 1 rys., 13 wykr., 1 tab. — Opis aparatury wynalezionej przez Dr. Uppala dla szybkiego i prawie automatycznego wykonywania analizy granulometrycznej rumowiska wszelkiego rodzaju. Aparatura oparta na zasadzie selekcji uziarnienia wyrzuczonego za pomocą strumienia powietrza. Porównanie wyników otrzymanych przy użyciu opisanego aparatu a innymi analizatorami.

391\*

627.223.7:532

IM-7.52

Bouvard M.: **Wpływ ruchu burzliwego na opadanie cząstek stałych w wodzie.** „Influence de la turbulence sur la chute des particules dans l'eau”. Houille blanche, Grenoble, dwumies., t. 6, Nr 6, list.-grud. 51, s. 862, A 4, 2 str. — Analiza wpływu ruchu burzliwego na szybkość opadania cząstek stałych w wodzie. Rozpatrzenie kilku metod upraszczających, które, ograniczając stosowność, w wyniku dają dość dobrą orientację jakościową co do zjawiska fizycznego opadania cząsteczki w cieczy będącej w ruchu burzliwym.

### Morskie budownictwo hydrotechniczne i drogi wodne

392\*

627.235

IM-7.52

Kerman W.: **Falochron pneumatyczny.** „Pniewmatischej wolnołom”. Wodnyj Transp., Moskwa, mies., Nr 6, czerw. 37, s. 36, A 4, 3 str., 4 rys., 3 poz. bibl. — Naświetlenie procesów zachodzących w falochronie pneumatycznym oraz wyniki doświadczeń, potwierdzające tezy autora. Krytyka dotychczasowych prac prowadzonych w tym kierunku.

393\*

627.33

IM-7.52

Kuszmir M.: **O praktykowanych sposobach obliczania urządzeń cumowniczych.** „Praktika rasczota prziczalnych ustrojstw”. Wodnyj Transp., Moskwa, mies., Nr 1, stycz. 39, s. 32, A 4, 3 str., 1 wykr., 3 tab., 6 poz. bibl. — Krytyka stosowanych dotychczas w ZSRR norm obciążeń nabrzeży od cumowania statków, norm opartych na wzorach zagranicznych. Analiza norm zagranicznych i ZSRR w zależności od długości statków zilustrowana na wykresie, na podstawie którego autor proponuje nowy układ norm obciążeniowych dla statków o długości nie przekraczającej 155 m.

394\*

627.24

IM-7.52

Bojczuk W., Lisycyn W.: **Zapuszczanie kesonów metodą wewnętrzną hydromechaniczną.** „Opuskanie kiessonow metodom wnutrikiessonnoj gidromechanicznoj”. Gidrotechn. Stroit.,

Moskwa, mies., Nr 1, stycz., 52, s. 19, A 4, 1 str., 1 rys., 1 poz. bibl. — Krótki opis urządzeń umożliwiających zapuszczanie kesonów bez konieczności umieszczania pracowników w komorze kesonowej. Sterowanie przyrządami hydromechanicznymi odbywa się z pomieszczenia, w którym panuje normalne ciśnienie powietrza.

395\*

627.221.1:627.221.13

IM-7.52

**Niszczenie drzewa w wodzie morskiej.** „Deterioration of timber in sea water”. Civ. Engng., London, mies., t. 47, Nr 547, stycz. 52, s. 53, 31 × 24 cm, 0,5 str., 1 poz. bibl. — Wyciąg z raportu pt. „Niszczenie konstrukcji drewnianych, metalowych i betonowych, narażonych na działanie wody morskiej”. Opis niszczenia biologicznego. Analiza środków chemicznych i metod impregnowania drewna powierzchniowo i wglębnie. Wpływ obróbki drzewa na szybsze niszczenie. Wnioski co do odporności poszczególnych kształtów przekroju, gatunków i rodzajów drewna, sposobów impregnacji, usytuowania budowli morskiej i czasu trwania konstrukcji.

396\*

627.235

IM-7.52

Boers W. R.: **Budowa falochronów i tam kierujących w związku z będącymi do dyspozycji kamieniołomami.** „Golfbrekers en lejdammen in steestorlingen in verband met de beschikbare steengroeven”. Weg en Waterbouw, Utrecht, dwumies., t. 12, Nr 1/2, stycz.-luty 52, s. 1, A 4, 8,5 str., 10 fot., 1 wykr. — Warunki wykorzystania będących do dyspozycji kamieniołomów do budowy falochronów i tam kierujących z narzutu kamiennego i bloków skalnych. Wydajność poszczególnych kamieniołomów pod względem wielkości odłamków i bloków, które można z nich uzyskać. Podana krzywa wielkości odłamów skalnych dla przeciętnego kamieniołomu. Wnioski co do opłacalności urządzeń i eksploatacji kamieniołomów w różnych warunkach.

397\*

627.68

IM-7.52

Joustra K., Frijling K.: **Kilka uwag do artykułu inż. Frijlinga o stateczności powłok asfaltowych tam morskich.** „Enige opmerkingen naar aanleiden van het artikel van Ir. J. J. Frijling over de stabiliteit van bitumineuze dijksbekledingen”. Weg en Waterbouw, Utrecht, dwumies., t. 12, Nr 1/2, stycz.-luty 52, s. 21, A 4, 1 str., 1 rys. — Na podstawie krzywej depresji wody wewnątrz tamy ziemnej przeprowadzonej krytykę i dyskusję artykułu inż. Frijlinga z Nr 5/6 Weg en Waterbouw z V/VI 1951 r. Inż. Frijling odpowiada na krytykę, wyjaśniając zjawiska zachodzące wewnątrz tamy i podając inny rozkład ciśnień hydrostatycznych.

398\*

627.26

IM-7.52

Boers W. W.: **Zastosowanie stali w konstrukcjach nabrzeży i filarów.** „Staal in kademuren steiger constructies”. Weg en Waterbouw, Utrecht, dwumies., t. 11, Nr 5/6, maj-czerw. 51, s. 41, A 4, 6 str., 6 fot., 1 rys. — Porównanie konstrukcji amerykańskich i europejskich na tle oszczędności stali w dobie powojennej. Omówienie wpływu korozji na niektóre budowle w Turcji i na wyspie Curaçao. Początki zastosowania ochrony katodowej stalowych ścianek szczelnych. Konstrukcje zastępcze z żelbetu. Opis zastosowania konstrukcji stalowych w innych krajach. Wniosek o konieczności stosowania ochrony katodowej.

399\*

627.333

IM-7.52

Boers W. R.: **Nabrzeża ze sztucznych bloków stalowych.** „Kademuren van cestapelde blokken”. Weg en Waterbouw, Utrecht, dwumies., t. 11, Nr 7/8, lip.-sierp. 51, s. 61, A 4, 8 str., 8 fot., 4 rys. — Zakres stosowania bloków betonowych w różnych krajach Europy i poza Europą. Porównanie z konstrukcjami pałowymi, stosowanymi przez Amerykanów. Technologia betonu do wyrobu bloków, kształt bloków i wymiary, sposoby układania. Porównanie z budową na skrzyniach pływających, Tabor i sprzęt potrzebny do budowy. Porównawcze cyfry ciężarów pojedynczych bloków stosowanych w różnych portach świata.

### Wyposażenie portów i urządzenia specjalne

400\*

621.32:627.32

IM-7.52

Böttz: **Oświetlenie magazynów portowych przez lampy żarzeniowe lub przez lampy jarzeniowe.** „Beleuchtung von Hafenschuppen durch Glühlampen oder Leuchtstofflampen”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 8/9, luty 52, s. 324, A 4, 1,5 str., 1 fot., 1 rys., 2 wykr. — Wyniki stosowania lamp jarzeniowych do oświetlenia magazynów portowych. Opłacalność stosowania tego rodzaju oświetlenia.

401\* 627.3 IM-7.52  
Tarapow N.: **Mierniki technicznego stanu portów. Cz. I.** „Izmeritieli techničeskogo sostojanija portow. Cz. I”. Wodnyj Transp., Moskwa, mies., Nr 9, wrzes. 35, s. 24, A 4, 1,5 str. — Próba stworzenia pewnego systemu dla umożliwienia scharakteryzowania stanu portu jako wzajemnej zależności między poszczególnymi elementami i urządzeniami portowymi. Propozycje autora oparte są na rozbięciu wszystkich mierników na trzy grupy, z których pierwsza daje zależność między zasadniczymi elementami portu, druga — między składowymi różnych zasadniczych elementów portu, trzecia — charakteryzuje stopień uzbrojenia portu.

## EKONOMIKA TRANSPORTU MORSKIEGO

### DZIAŁ EKONOMICZNY

#### Eksplatacja żeglugi

402\* 656.61.078.12 IM-7.52  
Za i przeciw konferencjom żeglugowym. „Le pour et le contre des conférences de fret”. J. pour le transp. intern., Bâle, tyg., t. 13, Nr 48, list. 51, s. 6233, A 4, 1 str. — Zestawienie dodatnich i ujemnych cech kartelizacji żeglugi.

403\* 387.1:382.145:656.612.003 IM-7.52  
Maack H.: **Osiągnięcia i problemy żeglugi światowej.** „Leistungen und Probleme der Weltschiffahrt”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 7, luty 52, s. 247, A 4, 3,5 str., 3 wykr. — Wyniki pracy żeglugi i portów kapitalistycznych w 1951 roku. Ożywienie dzięki importowi węgla amerykańskiego do Europy zach. Wpływ amerykańskiej floty rezerwowej. Problem intensyfikacji obsługi statków w portach. Wzrost stawek frachtowych.

404\* 387.1:656.61.039.45 IM-7.52  
M. K.: „Nubaltwood” — Czarter. „Nubaltwood” — Charter”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 4, stycz. 52, s. 171, A 4, 1 str. — Stanowisko brytyjskich kół żeglugowych odnośnie niektórych zagadnień przewozu drzewa drogą morską w oparciu o nowy wzór czarteru.

405\* 387.1:331.2:331.82 IM-7.52  
Nowa umowa zbiorowa w żegludze niemieckiej. „Der neue Tarifvertrag für die deutsche Seeschiffahrt”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 5, luty 52, s. 195, A 4, 0,5 str. — Ważniejsze postanowienia nowej umowy zbiorowej w żegludze w zakresie uposażenia, organizacji pracy, terminów wypowiedzenia i zaopatrzenia.

406\* 656.61.01:658.513.1.003 IM-7.52  
Pomieranc P.: **Po drodze nowatorstwa.** „Po puti nowatorstwa”. Morsk. Flot, Moskwa, 2 × tyg., t. 10, Nr 1, stycz. 52, s. 3, A 2, 0,5 str., 1 fot. — Doświadczenia załogi tankowca „Moskwa” w zakresie stosowania stachanowskiego harmonogramu godzinowego. Rozwój współzawodnictwa pracy na statku w oparciu o konkretne zadania planowe, wynikające z harmonogramu godzinowego.

407\* 658.586:658.514.003 IM-7.52  
Solowiew D.: **Nowy planowo-przygotowany system remontu statków.** „Nowaja planowo-podgotowitielnaja sistiema remonta sudow”. Morsk. Flot, Moskwa, 2 × tyg., t. 10, Nr 10, luty 52, s. 3, A 2, 0,3 str., 1 rys. — Nowy system remontu statków w oparciu o dokładnie przygotowaną dokumentację, części wymienne i szczegółowy plan pracy. Racjonalna organizacja procesu remontowego w celu maksymalnego skrócenia czasu wyłączenia statku z eksploatacji.

408\* 658.516:658.586.003 IM-7.52  
Solowiew D.: **Zrewidować normy międzyremontowych okresów statków.** „Pieriesmotriet' normy mieżremontnyh pieriodow”. Morsk. Flot, Moskwa, 2 × tyg., t. 10, Nr 12, luty 52, s. 3, A 2, 0,3 str. — Zagadnienie rewizji norm międzyremontowych okresów pracy statków w oparciu o szczegółową analizę zużycia poszczególnych części statku. Konieczność wprowadzenia różnicowanych norm dla różnych rodzajów urządzeń.

409\* 387.1:331.87:658.38.003 IM-7.52  
Kuzniecowa W., Bajew S.: **Warunki wszechstronnego socjalistycznego współzawodnictwa przedsiębiorstw i statków Ministerstwa Floty Morskiej o przekroczenie planu/państwowego.** „Usłowja wsiesojuznowo socjalističeskowo soriewno-

wanija priedprijatij i sudow Ministierstwa Morskowo Flota za pieriewypolnienie gosudarstwiennowo plana”. Morsk. Flot, Moskwa, 2 × tyg., t. 10, Nr 13, luty 52, s. 1, A 2, 0,3 str. — Warunki współzawodnictwa pracy wśród radzieckich przedsiębiorstw żeglugowych, zarządów portów, zarządów dróg wodnych, przedsiębiorstw przemysłowych i budowlano-montażowych. Wytyczne ustalania przodujących statków. Nagrody dla współzawodniczących.

410\* 387.1:382.145 IM-7.52  
Co to jest dyskryminacja? „Vad är diskriminering?”. Svensk Sjöfarts Tidn., Göteborg, tyg., t. 47, Nr 12, marz. 51, s. 411, A 4, 1 str. — Określenie dyskryminacji w żegludze. Nie wchodzi w zakres pojęcia dyskryminacji: subwencjonowanie, różnica między opodatkowaniem armatorów w różnych państwach, stosowanie niższych plac i utrzymywanie ilościowo mniejszej załogi, brak ubezpieczenia statku.

411\* 656.612:31:629.123.071.22 IM-7.52  
Pierwsze po 12 latach sprawozdanie roczne Lloyd's Register. „Lloyd's Registers första årsberättelse pa 12 år”. Svensk Sjöfarts Tidn., Göteborg, tyg., t. 47, Nr 2, stycz. 51, s. 41, A 4, 1 str., 2 wykr., 1 tab. — Przemiany w ciągu ostatnich 25 lat w wielkości tonażu światowego, w wieku i wielkości statków. Rozwój światowego tonażu tankowego.

#### Eksplatacja portów

412\* 387.1:627.217:338.911(4) IM-7.52  
Holmström B.: **Wielkie porty kontynentu nad Morzem Północnym.** „Kontinentalä storhamnar vid Nordsjön”. Svensk Sjöfarts Tidn., Göteborg, tyg., t. 47, Nr roczny, 1951, s. 47, A 4, 15 str., 1 fot., 1 rys., 1 wykr., 29 tab., 21 poz. bibl. — Położenie, wyposażenie, obroty towarowe, charakter portów: Hamburga, Bremy, Amsterdamu, Rotterdamu, Antwerpii po drugiej wojnie światowej. Porównanie ich wzajemnych warunków pracy z uwagi na zaplecze, połączenia komunikacyjne, wielkość i bilans masy ładunkowej, stopień wykorzystania nośności statków, masę tranzytową.

413\* 387.1:656.615:627.3.003 IM-7.52  
Mühlradt F.: **Doświadczenia z podróży po portach póln.-zach. Europy.** „Erfahrungen einer Reise durch die Nordwest-Europäischen Häfen”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 1/2, stycz. 52, s. 103, A 4, 3 str. — Wybrane zagadnienia administracji i eksploatacji portów francuskich, holenderskich i belgijskich. Stosunki własnościowe. Racjonalizacja przeładunku poprzez stosowanie sprzętu zmechanizowanego.

414\* 656.625:656.62.073.26 IM-7.52  
Syczow I.: **Przyspieszona metoda obsługi floty.** O skróceniu metody „obratki flota”. Reczn. Transp., Moskwa, 2 × tyg., t. 21, Nr 19, marz. 52, s. 3, A 2, 0,25 str. — Przyspieszona metoda przeładunku za pomocą dźwigu pływającego: przyspieszenie zmiany wachty dzięki współpracy dźwigowych i palaczy, skrócone operacje przeładunkowe przez wykonanie szeregu operacji podczas procesu pracy.

415\* 387.1:338.933 IM-7.52  
Czy żegluga jest jeszcze rentowna? „Ist die Schifffahrt noch rentabel?”. Deutsche Verk. Zeit., Hamburg, gaz., t. 5, Nr 82, paźdz. 51, s. 5, A 3, 0,3 str. — Zmniejszenie obrotów przez przedłużenie postojów w portach zagraża rentowności żeglugi drobnicowej. Mechanizacja przeładunku drobnicy niewystarczająca.

416\* 338.585:387.1 IM-7.52  
Niestierienko A.: **Plan kompletnego obniżenia kosztów własnych w porcie Rostów.** „Plan kompleksnowo sniżenija siebiestoiimosti w Rostowskom portu”. Reczn. Transp., Moskwa, 2 × tyg., t. 20, Nr 51, czerw., s. 3, A 2, 0,3 str. — Obniżka kosztów własnych drogą wprowadzenia odcinkowego rozrachunku gospodarczego, powiększenia ilości towarów przeładowywanych, postępu technicznego i szkolenia w metodach stachanowskich.

417\* 338.585:656.073.2 IM-7.52  
Samochwałow P. A.: **Analiza kosztów własnych prac wyładunkowych i załadunkowych.** „Analiz siebiestoiimosti pogruzoczno-razgruzocznyh rabot”. Reczn. Transp., Moskwa, dwumies., t. 11, Nr 6, list. - grud. 51, s. 4, A 4, 2 str., 3 tab. — Konieczność powiązania analizy kosztów własnych z kalkulacją planową i dostosowania do tego celu planu prac przeładunkowych.

- 418\* 656.61.033.931:382.82:347.751.92 IM-7.52  
**Koszty załadunku i wyładunku statków w portach morskich.** „Dampfer-Einladespesen und Löschkosten in Kontinent-Seehäfen“. Deutsche Verk. Zeit., Hamburg, gaz., t. 5, Nr 61, lip. 51, s. 2, A 3, 0,1 str. — Podział kosztów sztauerki między załadowcą i przewoźnikiem. Koszty, które wg Incotermsu winien opłacać odbiorca, w praktyce zwyczajowo pokrywa załadowca.
- Eksploatacja portów i żegluga śródlądowej**
- 419\* 656.62.078.3:656.62.072:338.933 IM-7.52  
 Popławski I.: **Drogi rozwoju i podniesienia rentowności przewozów pasażerskich na liniach tranzytowych.** „Puti razvitja i powyszenja rentabielnosti passażirskich pierewozok na tranzitnych linjach“. Reczn. Transp., Moskwa, 2 × tyg., t. 20, Nr 14, luty 51, s. 4, A 2, 0,2 str. — Zwiększenie współczynnika wykorzystania rzecznej floty pasażerskiej przez podniesienie komfortu na statkach, przystosowanie rozkładów do potrzeb pasażerów, obniżenie cen biletów i oddzielenie ruchu towarowego.
- 420\* 656.621/.626:658.323 IM-7.52  
 Boltinskij I.: **Akordowo-progresywny system płac w portach.** „Sdielno-progressiwnaja sistiema opłaty truda w portach“. Reczn. Transp., Moskwa, 2 × tyg., t. 21, Nr 5, stycz. 52, s. 3, A 2, 0,2 str. — Wyższość mobilizującego systemu płac akordowo-progresywnych nad dotychczasowym systemem normowania akordowych prac przeładunkowych w portach rzecznych.
- 421\* 386.2:389.6.012.23 IM-7.52  
 Sobolew P.: **Zmienić sposób normowania zużycia paliwa.**
- „Izmienit' poriadok normirovanija raschoda topliwa“. Reczn. Transp., Moskwa, 2 × tyg., t. 21, Nr 17, luty 52, s. 3, A 2, 0,17 str. — Zasadnicza zmiana systemu normowania zużycia paliwa w żegludze rzecznej ZSRR. Dotychczasowe normy jako przestarzałe zastąpiono normą jednolitą, opartą na jednostce produkcji: 1000 tona-kilometrów.
- 422\* 627.215:658.513.4 IM-7.52  
 Kuzakow K.: **Harmonogram — dźwignia podniesienia kultury pracy.** „Czasowej grafik — ryczag powyszenja kultury truda“. Reczn. Transp., Moskwa, 2 × tyg., t. 21, Nr 13, luty 52, s. 3, A 2, 0,2 str. — Nowy harmonogram na statkach wschodnio-syberyjskiego przedsiębiorstwa żegluga rzecznej daje pole dla szerokiego rozwoju współzawodnictwa między wachtami i poszczególnymi członkami załóg okrętowych.
- 423\* 627.215:626.75:658.17 IM-7.52  
 Pisiemskij M., Maksimowich M.: **Obniżymy koszty własne przewozów.** „Snižim siebiestojnost' pierewozok“. Reczn. Transp., Moskwa, 2 × tyg., t. 21, Nr 13, luty 52, s. 3, A 2, 0,4 str. — Opracowanie metodologii obliczania kosztów własnych każdej operacji transportowej dla holowników, pasażerskich statków rzecznych i towarowych.
- 424\* 629.122:656.62.073.26 IM-7.52  
 Chan'czew W.: **Konieczna jednolita technologia załadunku i wyładunku statków.** „Nużna jedynaja tiechnologija pogruzki i razgruzki sudow“. Reczn. Transp., Moskwa, 2 × tyg., t. 21, Nr 19, marz. 52, s. 3, A 2, 1/9 str. — Projekt jednolitego sposobu załadunku danych typów statków i danych rodzajów towarów, wedle technologicznej karty procesu przeładunkowego, której naruszenie winno podlegać karze pieniężnej lub dyscyplinarnej.

Niniejszy Przegląd Bibliograficzny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu budownictwa okrętowego, morskiego i ekonomiki transportu morskiego. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, Ligocka 8). — CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak i oddzielne jej działy lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne. Cena karty dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 10 groszy.

CIDNT wykonuje (za zwrotem kosztów) fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych zarówno przeglądem bibliograficznym jak i kartami dokumentacyjnymi.

### Dokończenie Przegl. Bibl. Ryb. M. ze str. 336

- 156\* 637.562.7:577.8(261.3) MIR-7.52  
 Kordyl E.: **Skład chemiczny dorsza i śledzia bałtyckiego w zależności od dojrzałości płciowej.** Prace MIR w Gdyni, Nr 6, Gdańsk, Wydawn. Morskie, s. 145; A 4, 12,5 str., 6 wykr., 6 tab., 12 poz. bibl. — Analizując wyniki badań składu chemicznego dorsza i śledzia bałtyckiego w zależności od stadium rozwoju gonad w cyklu rocznym, autor stwierdza, że w 1949-50 mięso samicy dorsza zawierało więcej wody i mniej białka niż mięso samca. Również procentowa zawartość tłuszczu w wątrobie samicy była niższa niż w wątrobie samca. Skład chemiczny męskich gonad w badanym cyklu rocznym nie ulegał większym zmianom. Gonady żeńskie wykazały zmiany zawartości białka i wody. W mięsie śledzia występują znaczne wahania w składzie chemicznym w jednakowych stadiach gonad. Zależności składu chemicznego mięsa od płci nie ma w stadiach II, III, IV ale w V, VI, VIII istnieje ona.
- 157\* 664.951.3 MIR-7.52  
 Cuttin C. L.: **Praktyczne wnioski na temat wędzenia ryb.** „Some practical aspects of fish smoking“. Chemistry and Industry, marz. 45, Nr 9, s. 66; D., 21,5 × 28 cm, 3,5 str., 3 tab., 28 poz. bibl. — Historia wędzarnictwa od najstarszych wieków. Rola wędzarnictwa w W. Brytanii. Podano typy wędzonych produktów z ryb, opis metody produkcji i typy pieców wędzarniczych. Poruszono również zagadnienie ubytku ciężaru i wydajność produkcji ważniejszych gatunków wędzonych ryb.
- EKONOMIA — STATYSTYKA RYBACKA**
- 158\* 639.2.065:338(43) MIR-7.52  
 Dierks A.: **Niemieckie rybołówstwo pełnomorskie w r. 1951.** „Die deutsche Hochseefischerei im Jahre 1951“, Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 1/2, 5 stycz. 52, s. 114; A 4, 1 str.
- Wstępne zestawienia statystyczne wykazują, że niemieckie połowy trawlerowe za rok 1951 przekroczyły wyniki z 1950 o 33%. Odłowem samego śledzia w ilości 200.000 t. przekroczono znacznie dotychczasowy rekordowy odłów z 1937 (170.000). Tak wysokie osiągnięcia floty trawlerowej należy przypisać, obok sprzyjających warunków połowowych, w dużej mierze modernizacji taboru. Ilość trawlerów na 21. 12. 51 w porównaniu ze stanem na 31. 12. 50 zmniejszyła się o 9, tonaż jednak wzrosł z 93500 BRT na 96500 BRT. Przeciętny wiek trawlera spadł na 11,6 lat. Przeciętny wynik połowów na 1 rejs wynosił 144 t.
- 159\* 639.222.2:338(43) MIR-7.52  
 Wendt R.: **Niemieckie połowy ługrowe w r. 1951.** „Die grosse deutsche Heringsfischerei mit Treibnetzen im Jahre 1951“, Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 1/2, stycz. 52, s. 115; A 4, 0,8 str. — W połowach pławnicowych śledzia w r. 1951 brały udział 103 jednostki niemieckie, w tym: ługry motorowe — 87, parowe — 7, ługro-trawlerzy — 9. W grupie ługro-trawlerów łowiły 4 nowe jednostki o pojemności 1200 do 1400 beczek każda. Cały sezon dał w rezultacie o ponad 100 tys. beczek więcej niż w 1950. Modernizacja floty ługrowej postępuje wolno. Ilość nowych ługrów w okresie powojennym wynosi tylko 10.
- 160\* 639.2.04(261.2)(481) MIR-7.52  
 Brockstedt H.: **Wyrok w angielsko-norweskim sporze rybackim.** „Das Urteil im englisch-norwegischen Fischer-Streitfall“, Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 3, 19 stycz. 52, s. 154; A 4, 1,6 str. — W wyniku sporu między Anglią i Norwegią w dziedzinie rybołówstwa, Anglia oskarżyła Norwegię o niezgodne z prawem międzynarodowym wyznaczenie granicy wód terytorialnych. Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości w Hadze uznał pretensje Anglii za niesłuszne ze względu na specyficzne warunki geograficzne linii brzegowej Norwegii. Wyrok zapadł 18. 12. 1951.